

ขั้นตอนและคำแนะนำในการยื่นจดสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

1. ผู้มีความประสงค์จะยื่นจดสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตรให้ยื่นเอกสารดังต่อไปนี้ที่สำนักงานบริหารทรัพย์สินและสิทธิประโยชน์ โทร.053-921444 ต่อ 1120 / 1703 , Email : a_asset@rmutl.ac.th , aarunsit@gmail.com Website : <http://site.rmutl.ac.th/asset>

1) File รายละเอียดเกี่ยวกับการประดิษฐ์

2). รายละเอียดการประดิษฐ์ รายละเอียดต้องระบุหัวข้อเรื่องตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์ จะต้องระบุว่า การประดิษฐ์นั้นคืออะไร โดยระบุถึงลักษณะสำคัญของการประดิษฐ์นั้นด้วย
- ลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์ จะต้องระบุถึงลักษณะที่สำคัญของการประดิษฐ์โดยย่อ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการประดิษฐ์ดังกล่าว
- สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์
- ภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง จะต้องระบุถึงลักษณะของการประดิษฐ์ที่มีอยู่ก่อนแล้ว พร้อมทั้งข้อบกพร่องต่างๆ หรือปัญหาของการประดิษฐ์ดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรนั้นแตกต่างกับการประดิษฐ์ที่มีอยู่ก่อนแล้วอย่างไร
- การเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ จะต้องระบุถึงรายละเอียดของการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ว่ามีลักษณะโครงสร้าง ส่วนประกอบ องค์ประกอบ หรือขั้นตอนอย่างไรบ้าง การบรรยายในหัวข้อนี้จะต้องละเอียดสมบูรณ์และชัดเจน

3) ข้อถ้อยสิทธิ

4) บทสรุปการประดิษฐ์

5) รูปเขียน (ถ้ามี)

2. เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขความถูกต้องของคำขอ และส่งให้ผู้ประดิษฐ์ตรวจสอบ
3. หากไม่มีข้อแก้ไขเพิ่มเติมเจ้าหน้าที่จะดำเนินการจัดทำแบบฟอร์มคำขอและเอกสารประกอบต่างๆ จากนั้นส่งให้ผู้ประดิษฐ์และคณะลงนาม (พร้อมแนบสำเนาบัตรประชาชน พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง 1 ชุด (ไม่ต้องลงวันที่)
4. ส่งเอกสารให้อธิการบดีลงนาม
5. ส่งเอกสารไปยังสำนักงานสิทธิบัตร กรมทรัพย์สินทางปัญญา

-
- การดำเนินการต่างๆ ขั้นตอนที่ 1 -4 ใช้เวลาประมาณ 2- 3 สัปดาห์
  - การดำเนินการของสำนักงานสิทธิบัตร กรมทรัพย์สินทางปัญญา ใช้เวลาประมาณ 1- 4 ปี

คำชี้แจงการขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ประกอบด้วย

- ก. แบบพิมพ์คำขอ และเอกสารประกอบ
- ข. รายละเอียดการประดิษฐ์
- ค. ข้อถ้อยสิทธิ

ง. รูปเขียน (ถ้ามี)

จ. บทสรุปการประดิษฐ์

ก. แบบพิมพ์คำขอ และเอกสารประกอบ

แบบพิมพ์คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรต้องใช้แบบพิมพ์ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา กำหนดและจะพิมพ์ขึ้น ซึ่งได้แก่แบบ สป/สผ/001-ก

ส่วนเอกสารประกอบคำขอมีอยู่สองลักษณะ คือ

1.1 เอกสารหลักฐานแสดงสิทธิขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร มีลักษณะต่างๆ ดังนี้

ในกรณีผู้ขอเป็นผู้ประดิษฐ์หรือผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ยื่นคำร้องเกี่ยวกับสิทธิขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร โดยใช้แบบ..... แต่ถ้าผู้ขอซึ่งเป็นผู้ประดิษฐ์เป็นคนต่างด้าวและอ่านภาษาไทยไม่เข้าใจให้ใช้แบบ..... ซึ่งเป็นแบบพิมพ์ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญากำหนดและจัดพิมพ์ขึ้น ผู้ขอจะต้องยื่นแบบพิมพ์ดังกล่าวพร้อมกับการยื่นขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร แต่ถ้าไม่สามารถยื่นพร้อมกับคำขอได้ ก็อาจขอผ่อนผันได้ 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกขอผ่อนผันได้เป็นเวลา 90 วัน และครั้งที่สองขอผ่อนผันได้อีก 30 วัน โดยต้องยื่นขอผ่อนผันก่อนสิ้นกำหนดระยะเวลา

ในกรณีที่ผู้ขอไม่ใช่ผู้ประดิษฐ์แต่เป็นผู้มีสิทธิขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ในฐานะอื่น เช่น เป็น นายจ้างหรือผู้ว่าจ้างของผู้ประดิษฐ์ เป็นทายาทหรือผู้จัดการมรดกของผู้ประดิษฐ์ หรือ เป็นผู้รับโอนสิทธิขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร จะต้องยื่นเอกสารหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้มีสิทธิขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ในฐานะดังกล่าวด้วย ทั้งนี้เอกสารหลักฐานดังกล่าวจะต้องถูกต้องตามแบบที่กฎหมายกำหนดด้วย เช่น ผู้ขอที่เป็นผู้รับโอนสิทธิขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร จะต้องยื่นหนังสือโอนสิทธิขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ที่ลงลายมือชื่อทั้งผู้โอนและผู้รับโอนด้วย เป็นต้น

1.2 เอกสารหลักฐานการมอบอำนาจให้ตัวแทนกระทำการแทน

ผู้ขอจะต้องมอบอำนาจให้ตัวแทนซึ่งได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อดำเนินการ ขอรับสิทธิบัตรแทนโดยทำเป็นหนังสือมอบอำนาจซึ่งมีได้ 2 กรณี คือ

1. ผู้ขอเป็นผู้ที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ในกรณีดังกล่าวหนังสือมอบอำนาจจะต้องมีคำรับรอง ของทูตที่ปรึกษาการพาณิชย์ ข้าหลวงพาณิชย์ ผู้ช่วยทูตการพาณิชย์ หรือกงสุลไทย ซึ่งประจำอยู่ในประเทศนั้น หรือมีคำรับรองของบุคคลซึ่งกฎหมายของประเทศที่ผู้มอบอำนาจมีถิ่นที่อยู่ ซึ่งโดยทั่วไปได้แก่ โนตารีพับลิก (Notary-Public) ถ้าหนังสือมอบอำนาจหรือคำรับรองดังกล่าวจัดทำขึ้นเป็นภาษาต่างประเทศ ให้ผู้ยื่นจัดให้มีคำแปลเป็นภาษาไทย โดยมีคำรับรองของผู้แปลและผู้รับมอบอำนาจว่า เป็นคำแปลภาษาไทยที่ ถูกต้องตรงกับหนังสือมอบอำนาจหรือคำรับรองนั้น และยื่นคำแปลดังกล่าวพร้อมกับหนังสือมอบอำนาจ หรือคำรับรองด้วย

2. ผู้ขอเป็นผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยแต่ประสงค์จะมอบอำนาจให้บุคคลอื่นกระทำการแทน (คือไม่ประสงค์จะดำเนินการด้วยตนเอง)

ก. รายละเอียดการประดิษฐ์

รายละเอียดการประดิษฐ์เป็นส่วนที่ผู้ขอจะต้องจัดทำขึ้นเองโดยจะต้องมีลักษณะดังที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้ โดยจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (พ.ศ. 2522) ออกตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร ด้วย กฎกระทรวงดังกล่าวกำหนดว่า รายละเอียดต้องระบุหัวข้อเรื่องตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์ จะต้องระบุว่า การประดิษฐ์นั้นคืออะไร โดยระบุถึงลักษณะสำคัญของการประดิษฐ์นั้นด้วย เช่น พัดลมไฟฟ้า กรรมวิธีหล่อผนังคอนกรีต เต้าอบไฟฟ้า แบบจ่ายความร้อน เป็นต้น จะต้องไม่ใช่ชื่อที่ตั้งขึ้นเองหรือเครื่องหมายการค้า เช่น เต้าอบไฟฟ้าสุรชัย และจะต้องไม่ใช่ชื่อที่เป็นการอวดอ้างสรรพคุณ เช่น เต้าแก๊สมหัศจรรย์ หรือปากกาเนรมิต เป็นต้น

ลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์ จะต้องระบุถึงลักษณะที่สำคัญของการประดิษฐ์โดยย่อ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการประดิษฐ์ดังกล่าว ตัวอย่างเช่น การขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร สำหรับ "อุปกรณ์และวิธีวัดความยาวของวัตถุโดยความยาวคลื่นแสงเลเซอร์" ผู้จะขอระบุว่า "ลักษณะของอุปกรณ์อันเป็นการประดิษฐ์นี้ประกอบด้วย

แหล่งกำเนิดแสงเลเซอร์ เครื่องตรวจจับสัญญาณ ส่วนบังคับทิศทาง โดยมีวงจรทางอิเล็กทรอนิกส์ควบคุมการทำงานและความยาวของวัตถุและจุดประสงค์ของการประดิษฐ์ดังกล่าว คือ เพื่อให้จะให้การวัดความยาวของวัตถุมีความถูกต้องแน่นอนยิ่งขึ้น

สาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์ จะต้องระบุว่าการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร จัดอยู่ในสาขาวิทยาการหรือเทคโนโลยีด้านใด เช่น วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมไฟฟ้า เคมี ฟิสิกส์ เป็นต้น

ภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง จะต้องระบุลักษณะของการประดิษฐ์ที่มีอยู่ก่อนแล้ว พร้อมทั้งข้อบกพร่องต่างๆ หรือปัญหาของการประดิษฐ์ดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรนั้นแตกต่างกับการประดิษฐ์ที่มีอยู่ก่อนแล้วอย่างไรและเพียงใด ตัวอย่างเช่น การขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร สำหรับ "อุปกรณ์และวิธีการวัดความยาวของวัตถุโดยความยาวคลื่นแสงเลเซอร์" ดังกล่าวข้างต้น ในหัวข้อนี้จะระบุว่า "ก่อนที่จะคิดประดิษฐ์การประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรนี้ การวัดความยาวจะทำโดยเทียบกับความยาวมาตรฐาน 1 เมตร ที่ทำจากโลหะผสมระหว่างนิกอนกับโครเมียมหรือที่เรียกกันว่า "นิโครม" ความยาวดังกล่าวอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากสัมประสิทธิ์การขยายตัวของโลหะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิ ซึ่งเป็นเหตุให้ความยาวมาตรฐานดังกล่าวนั้นไม่คงที่" ในกรณีที่เป็นกรณีการประดิษฐ์ที่ยังไม่เคยมีมาก่อนเลย ผู้ขออาจระบุถึงปัญหาในทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกระตุ้นให้เกิดแนวคิดดังกล่าว

การเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ จะต้องระบุถึงรายละเอียดของการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ว่ามีลักษณะโครงสร้าง ส่วนประกอบ องค์ประกอบ หรือขั้นตอนอย่างไรบ้าง การบรรยายในหัวข้อนี้จะต้องละเอียดสมบูรณ์ และชัดเจนพอที่จะทำให้ผู้มีความชำนาญในระดับสามัญในสาขาวิทยาการนั้นๆ สามารถอ่านแล้วเข้าใจถึงการประดิษฐ์นั้นได้ และสามารถนำไปใช้และปฏิบัติตามการประดิษฐ์นั้นได้ด้วยในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์นี้ ผู้เขียนควรคำนึงถึงความชัดเจนเป็นหลักดังนั้น ควรกำหนดลักษณะและขั้นตอนการบรรยายให้ดี หากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกลไก หรือเครื่องมือ ต่างๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเขียนประกอบในกรณีดังกล่าว การอ้างอิงลักษณะทางโครงสร้างในหัวข้อนี้ จะต้องสอดคล้องกับรูปเขียนด้วย ตัวอย่างในกรณีที่เป็นการขอรับสิทธิบัตรสำหรับเครื่องมือหรือกลไก ในขั้นแรกควรอธิบายถึงส่วนประกอบหรือโครงสร้างของการประดิษฐ์นั้นว่ามีส่วนประกอบอย่างไรประกอบกันในลักษณะใด และประกอบกันแล้วจะให้ผลในทางปฏิบัติอย่างไร ขั้นที่สองควรอธิบายถึงระบบการทำงานหรือกรรมวิธีในการผลิตเริ่มตั้งแต่นำวัตถุดิบเข้าระบบและผ่านขบวนการต่างๆ ของอุปกรณ์ ซึ่งควรระบุถึงรายละเอียดของขั้นตอนนั้นๆ ด้วย จนกระทั่งได้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จออกมา

คำอธิบายรูปเขียนโดยย่อ จะต้องระบุถึงรูปเขียนที่เสนอมาร่วมกับคำขอ (ถ้ามี) โดยระบุว่า รูปเขียนแต่ละรูปแสดงถึงส่วนใดของการประดิษฐ์ เช่น รูปที่ 1 แสดงถึงส่วนประกอบทั้งหมดของเครื่องจักร รูปที่ 2 แสดงถึงส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของเครื่องจักร เป็นต้น

วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด ในกรณีที่มีการระบุในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ ถึงวิธีการประดิษฐ์หลายวิธี ผู้ขอจะต้องระบุถึงวิธีการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด แต่ถ้ามีการเปิดเผยวิธีการประดิษฐ์ เพียงวิธีเดียวในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ ผู้ขอก็สามารถระบุได้ว่า "วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุดได้แก่ วิธีการดังที่ได้บรรยายไว้ในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์"

การใช้ประโยชน์ของการประดิษฐ์ในการผลิตทางอุตสาหกรรม หัตถกรรม เกษตรกรรม หรือพาณิชย์ กรรม ในกรณี que ลักษณะของการประดิษฐ์เองไม่สามารถแสดงได้ว่าจะนำไปใช้ในการผลิตในด้านต่างๆ ได้หรือไม่เป็นอย่างไร เช่น การประดิษฐ์สารประกอบเคมีขึ้นใหม่ผู้ขอจะต้องอธิบายให้เห็นว่า สามารถนำเอาการประดิษฐ์นั้นไปใช้ในทางใดบ้าง และมีประโยชน์อย่างไร แต่ถ้าโดยลักษณะของ การประดิษฐ์นั้นเอง แสดงให้เห็นได้อยู่แล้วว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตได้ ก็ไม่จำเป็น ต้องมีหัวข้อนี้

ข. ข้อถ้อยสิทธิ

ข้อถ้อยสิทธิเป็นส่วนที่ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ระบุถึงขอบเขตของการประดิษฐ์ที่ต้องการได้รับความคุ้มครอง

ข้อถือสิทธิเปรียบได้กับการกำหนดขอบเขตอันเป็นที่ที่เป็นสิทธิของเจ้าของโฉนดที่ดิน ข้อถือสิทธิจะกำหนดขอบเขตอันเกี่ยวกับลักษณะของการประดิษฐ์ที่เป็นสิทธิของผู้ทรงสิทธิที่บุคคลอื่นมีหน้าที่ที่จะต้องเคารพและละเว้นจากการกระทำอันจะเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ทรงสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

ข้อถือสิทธิ เป็นการระบุถึงส่วนของการประดิษฐ์ที่ผู้ขอต้องการสงวนสิทธิมิให้คนอื่นแสดงหาประโยชน์จากการประดิษฐ์ โดยหลักการทั่วไปแล้ว ขอบเขตของการประดิษฐ์ที่ระบุในข้อถือสิทธิจะต้อง ไม่กว้างหรือเกินไปกว่าที่ผู้ขอได้ทำการประดิษฐ์นั้น และที่ได้เปิดเผยในรายละเอียดการประดิษฐ์ ดังนั้นหากผู้ขอต้องการขอถือสิทธิในลักษณะของส่วนของการประดิษฐ์ ก็จะต้องเปิดเผยรายละเอียด เกี่ยวกับลักษณะส่วนนั้นของการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ ชัดแจ้ง และรัดกุมในรายละเอียดการประดิษฐ์ด้วย ข้อถือสิทธิต้องระบุลักษณะของการประดิษฐ์ที่ผู้ขอประสงค์จะขอรับความคุ้มครองโดยชัดแจ้ง รัดกุม และสอดคล้องกับรายละเอียดการประดิษฐ์ ถ้าข้อถือสิทธิไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด คำขอนั้นอาจถูกปฏิเสธได้ หลักที่ว่าข้อถือสิทธิจะต้องสอดคล้องกับรายละเอียดการประดิษฐ์ ได้กล่าวถึงแล้วข้างต้นส่วนที่ว่าข้อถือสิทธิจะต้องชัดแจ้งและรัดกุมนั้น พอสรุปได้ว่ามีอยู่ 2 ความหมายดังนี้

1. ลักษณะของถ้อยคำที่ใช้จะต้องชัดแจ้งและรัดกุม

ถ้อยคำที่ใช้จะต้องชัดเจน ห้ามใช้ถ้อยคำที่คลุมเครือหรือมีความหมายเพื่อเลือกแบบกว้างๆ เช่น ระบุว่า ส่วนประกอบส่วนหนึ่งของการประดิษฐ์นั้น "ทำจากโลหะหรือสิ่งที่คล้ายคลึงกัน" ย่อมไม่ชัดเจน เพราะสิ่งที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับโลหะมีมากมาย

2. ลักษณะของการแยกและจัดลำดับข้อถือสิทธิ

ความชัดแจ้งและรัดกุมของข้อถือสิทธิอาจเกิดขึ้นจากวิธีการแยกและการจัดลำดับข้อถือสิทธิ รวมทั้งการอ้างอิงถึงข้อถือสิทธิอื่นๆ ในคำขอเดียวกันนั้นด้วยการพิจารณาว่าควรแยกข้อถือสิทธิออกเป็นหลายข้อหรือควรมีข้อถือสิทธิเพียงข้อเดียวหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตร /อนุสิทธิบัตร ว่าการประดิษฐ์นั้นมีลักษณะองค์ประกอบหรือโครงสร้างซับซ้อนหรือไม่เพียงใด ถ้าเป็นการประดิษฐ์ที่ไม่ซับซ้อนก็ไม่ควรแยกข้อถือสิทธิเป็นหลายข้อ เพราะจะทำให้ขาดความชัดแจ้งและรัดกุม ในทางกลับกันถ้าเป็นการประดิษฐ์ที่ซับซ้อนมาก หากไม่แยกข้อถือสิทธิออกเป็นหลายๆ ข้อก็จะทำให้ขาดความชัดแจ้งและรัดกุมเช่นเดียวกัน ข้อถือสิทธิที่ใช้ระบุถึงลักษณะทางเทคนิคอันเป็นสาระสำคัญของการประดิษฐ์เรียกว่า "ข้อถือสิทธิหลัก" ส่วนข้อถือสิทธิที่ระลึกถึงลักษณะทางเทคนิคอันเป็นลักษณะพิเศษหรือ รายละเอียดปลีกย่อย เรียกว่า "ข้อถือสิทธิรอง" โดยทั่วไป การประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรมักมีลักษณะ ที่ไม่ซับซ้อนมากจึงมักจะมีข้อถือหลักเพียงข้อเดียวและมีข้อถือสิทธิรองอีก 2-3 ข้อ ในกรณีที่ข้อถือสิทธิหลักเพียงข้อเดียวไม่สามารถคลุมถึงลักษณะทางเทคนิคของการประดิษฐ์ได้ทั้งหมด ผู้ขอจะระบุข้อถือสิทธิหลักหลายข้อสำหรับลักษณะของการประดิษฐ์ประเภทเดียวกันในคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ฉบับหนึ่งก็ได้ การอ้างอิงถึงข้อถือสิทธิอื่นในข้อถือรองนั้น จะต้องอ้างในลักษณะที่เป็นทางเลือกเท่านั้น ประกอบด้วยเรื่องเขาที่มีลักษณะพิเศษ...." แต่จะระบุว่า "6. เครื่องซักผ้าตาม 1. และ 4. ซึ่งประกอบด้วยเรื่องเขาที่มีลักษณะพิเศษ" ไม่ได้

ค. รูปเขียน (ถ้ามี)

เป็นส่วนที่จะช่วยให้ผู้อ่านคำขอรับสิทธิบัตรสามารถเข้าใจรายละเอียดการประดิษฐ์ได้ดีขึ้น ดังนั้น กฎหมายจึงกำหนดว่า หากจำเป็นเพื่อที่จะทำให้สามารถเข้าใจการประดิษฐ์โดยทั่วไป รูปเขียนมักจะจำเป็นในกรณีที่คำขอรับสิทธิบัตรสำหรับการประดิษฐ์ในสาขาวิศวกรรมเครื่องกล พิสิกส์ด้วย หากผู้ขอไม่ยื่นรูปเขียนในกรณีที่จำเป็นคำขอนั้นอาจถูกปฏิเสธได้ รูปเขียนจะต้องแสดงให้เห็นชัดเจนสอดคล้องกับรายละเอียดการประดิษฐ์และเป็นไปตามหลักวิชาการเขียนแบบ ตามลักษณะและวิธีที่อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญากำหนด เช่น จะต้องเขียนด้วยหมึกสีดำเข้มที่สามารถอยู่ได้นาน และห้ามระบายสีเขียนโดยใช้อุปกรณ์การเขียนแบบมีสัดส่วนที่ถูกต้องและใช้สัญลักษณ์(Drawing Symbols) ตามที่กำหนด

รูปเขียน ให้แสดงรูปเขียนที่ช่วยให้สามารถเข้าใจถึงลักษณะของการประดิษฐ์นี้ได้ดียิ่งขึ้น รูปเขียนนี้ต้องเป็นรูปที่เขียนขึ้นตามหลักวิชาการเขียนแบบ คือ ใช้เครื่องมือในการวาดเขียน เช่น การลากเส้นตรงต้องใช้ไม้บรรทัด การวาดรูป

วงกลมต้องใช้วงเวียนหรือเครื่องเขียนแบบอื่น ๆ (รูปถ่ายไม่สามารถใช้ประกอบการพิจารณาได้) และให้มีหมายเลขชี้แสดงชิ้นส่วนต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการอธิบายในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ โดยหมายเลขเหล่านี้ต้องไม่อยู่ในวงกลม วงเล็บ หรือเครื่องหมายใด ๆ และหมายเลขเดียวกันให้ชี้แสดงชิ้นส่วนเดียวกัน และไม่ต้องระบุขนาดหรือบอกขนาดของชิ้นส่วนที่ได้ประดิษฐ์ขึ้น และไม่ต้องอธิบายรูปเขียน ให้ระบุเพียง รูปที่ 1, รูปที่ 2 หรือรูปที่ 3 เท่านั้น

ง. บทสรุปการประดิษฐ์

เป็นส่วนของคำขอสิทธิบัตรการประดิษฐ์ที่จะช่วยให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสิทธิบัตร และผู้สนใจ สามารถตรวจค้น หรือค้นคว้าเกี่ยวกับการประดิษฐ์นั้นโดยไม่ต้องเสียเวลามาก ผู้ขอจะต้องจัดทำบทสรุปการประดิษฐ์ในทุกกรณี หากผู้ขอไม่มีบทสรุปการประดิษฐ์ด้วย คำขอนั้นอาจถูกปฏิเสธได้

บทสรุปการประดิษฐ์ต้องสรุปสาระสำคัญของการประดิษฐ์ที่ได้เปิดเผยหรือแสดงไว้ในรายละเอียดการประดิษฐ์ ข้อถือสิทธิและรูปเขียน (ถ้ามี) โดยจะต้องระบุลักษณะทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์โดยย่อ แต่ต้องเป็นไปในลักษณะที่จะทำให้เข้าใจได้ดีขึ้นถึงปัญหาทางเทคนิคตลอดจนการแก้ไขปัญหาโดยการประดิษฐ์ และการใช้การประดิษฐ์นั้น โดยจะต้องรัดกุม ชัดแจ้งและมีถ้อยคำไม่เกิน 200 คำ

การกำหนดจำนวนหน้า ในแต่ละหน้าจะมีการกำหนดหน้าและจำนวนหน้าไว้ที่กึ่งกลางหน้ากระดาษเอ 4 ด้านบนสุด ถ้าเป็นเนื้อหาในส่วนตัวเดียวกัน ได้แก่ รายละเอียดการประดิษฐ์ ข้อถือสิทธิ รูปเขียน และบทสรุปการประดิษฐ์ ให้เรียงลำดับหน้าต่อเนื่องกันไป และให้ขึ้นหน้าและจำนวนหน้าใหม่ของแต่ละส่วนเช่น หน้า 1 ของจำนวน 3 หน้า, หน้า 2 ของจำนวน 3 หน้า, หน้า 3 ของจำนวน 3 หน้า .... เป็นต้น

การกำกับบรรทัด ทุกส่วนและแต่ละหน้า หากมีบรรทัดเกิน 5 บรรทัด ให้ระบุหมายเลขกำกับบรรทัดทุก 5 บรรทัดทางด้านซ้ายมือ และระบุต่อเนื่องกันลงมาตามลำดับ เช่น 5,10,15..... เป็นต้น ส่วนประกอบทั้ง 5 ส่วนของคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร นอกจากส่วนที่ 1 คือแบบพิมพ์คำขอแล้วส่วนอื่นๆ คือ รายละเอียดการประดิษฐ์ ข้อถือสิทธิ รูปเขียน และบทสรุปการประดิษฐ์